

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd - BUU alm. del – samrådsrådspørgsmål T om LGBTI-elevs trivsel
Titel	Tale vedr. LGBTI-elevs trivsel
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	6-7 min
Tid og sted	Torsdag den 8. april 2020, kl. 10.15-11.45 Folketinget, lokale 2-133

Disposition

1. Indledning
2. Status på initiativer i handlingsplanen til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer på BUVMs ressort
3. Vurdering af nuværende undervisning
4. Vurdering af anbefalinger fra rapporten
5. Afrunding

1. Indledning

- [M får ordet af LIGE-M] Tak for det. Også tak herfra til udvalget for at tage initiativ til denne vigtige debat.
- Jeg er blevet bedt om at uddybe status på handlingsplansinitiativer på Børne- og Undervisningsministeriet ressort samt besvare 2. del af samrådsspørgsmålet, der handler om undervisningsmateriale og om, hvorvidt den nuværende seksualundervisning i tilstrækkelig grad skaber ligestilling og ligeværd blandt forskellige seksuelle orienteringer og forskellige kønsidentiteter og giver danske elever et tilstrækkeligt kendskab hertil. Herudover (..) en vurdering af de politiske anbefalinger i rapporten”

2. Status for initiativer i handlingsplanen til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer på Børne- og Undervisningsministeriets ressort

- Ministeriet har tre initiativer i handlingsplanen:
  - 1) Evaluering af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab
  - 2) Forundersøgelse af monitorering af LGBTI-elevs trivsel
  - 3) Inspirations- og vejledningsmateriale til skoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner
- Evaluering af SSF og forundersøgelsen er gennemført og offentliggjort under den tidligere regering.

- Evalueringen af SSF pegede på, at der blandt lærerne er manglende kompetencer samt kendskab til krav og indhold. Og på skolerne er der en manglende prioritering af seksualundervisning og en uklar organisering og ansvarsfordeling. Det gør undervisningen utilstrækkelig.
- Derfor har regeringen sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet afsat 5,0 mio. kr. årligt de kommende 3 år til at styrke seksualundervisningen i folkeskolen. Lige nu er ministeriet sammen med de pågældende partier i gang med at fastlægge de nærmere retningslinjer for udmøntning af puljen. Det er vi for så vidt nået ret langt med, så det er inden for overskuelig fremtid, at jeg tror, at vi er klar til at fortælle, hvad de bliver.
- Forundersøgelse af monitorering af LGBTI-elevs trivsel er blevet gennemført af Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM). De kom med en række anbefalinger til, hvordan en trivselsmåling af LGBTI-elever kan gennemføres. Vi har fra BUVMS side ikke lagt os fast på noget endeligt, men jeg vil snarest nedsætte et Trivselsråd, som egentlig skulle have været nedsat, hvis ikke coronaen havde ramt i anden bølge. Det skal have fokus på børn og unges trivsel, herunder også på LGBTI-elevs trivsel.
- Og angående det tredje initiativ Inspirations- og vejledningsmateriale til skoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner, så er Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med Ligestillingsafdelingen i Beskæftigelsesministeriet ved at udarbejde vejlednings- og inspirationsmateriale til lærere og ledere i grundskolen og på ungdomsuddannelserne.
- Materialet har fokus på de udfordringer, som elever med LGBTI-identitet kan møde, hvordan deres trivsel kan understøttes, og hvordan åbenhed og forståelse blandt klassekammerater kan fremmes. Den første del af materialet er netop blevet offentliggjort på emu.dk. Anden del offentliggøres i løbet af 2021.

3. Vurdering af det nuværende undervisningsmateriale

- I Danmark har vi tradition for, at undervisningsmateriale laves af forlag på et frit marked eller af foreninger som fx Sex & Samfund. BUVM giver årligt et tilskud på 2,6 mio. kr. til drift og udvikling af Sex og Samfunds underviserportal og indhold til denne.
- Portalen omfatter undervisningsmaterialer og vejledning til lærere og elever på grundskoler og ungdomsuddannelser. Den indeholder blandt andet materialer til undervisning om normer, idealer og rettigheder i relation til mangfoldighed, køn, krop og seksualitet, herunder kønsidentitet og seksuel orientering til alle aldersgrupper.
- Den nuværende seksualundervisning er ikke tilstrækkelig. Det viste evalueringen med alt tydelighed. Og det er baggrunden for, at vi i fællesskab med de nævnte partier har sat penge af til at styrke seksualundervisningen i folkeskolen.
- Regeringen mener, at sundhed- og seksualundervisning og familiekundskab spiller en vigtig rolle i elevernes dannelse. De skal lære om sundhed, seksualitet og ligestilling, de skal lære om ligeværd, de skal lære deres egne grænser at kende, og de skal lære at have respekt for andres grænser. Alle har ret til at være den, de er. Og vi skal lære vores børn og unge, at forskellighed er en styrke og en central del af fællesskabet.
- SSF kan være med til at styrke elevernes viden og forståelse for LGBTI-personer. Derfor er det meget positivt, at der nu er afsat 15 mio. kr. til at styrke seksualundervisningen.
- Men jeg er nødt til at understrege, at det allerede er et lovkrav, at skolerne skal undervise i mangfoldighed, køn, krop og seksualitet. Det fremgår helt utvety-

digt af Fælles Mål for SSF – men det fremgår også af folkeskolens formålsparagraf, at vi skal uddanne til ligeværd. Når jeg siger det på den måde, så er det fordi, at det er meningen, at loven skal overholdes.

- At vi desværre ikke slet ikke er i mål. Det afslører rapporten.

4. Vurdering af anbefalinger fra rapporten

- Det er meget bekymrende, at så mange LGBTI-børn og -unge oplever eller har oplevet mistro i skolen, som det beskrives i rapporten. Det tager regeringen meget alvorligt. Nu slog jeg lige op i en af siderne i rapporten, fordi noget af det, som bekymrer mig rigtig meget er, at børnene og de unge har en følelse af, at de ikke kan opsøge en voksen og den nødvendige hjælp. Jeg tror, at hvis man kan huske en lille smule om at være barn og ung, så er det rigtig svært at føle sig anderledes, og det er selvfølgelig endnu mere svært, hvis man ikke har en følelse af, at der ikke er nogle voksne, som man kan tage fat i.
- I forhold til en vurdering af anbefalingerne i rapporten så mener jeg, at vi er godt på vej med nogle af de initiativer, som jeg netop har beskrevet – styrkelsen af seksualundervisning, understøttende materialer til lærere og ledere, et nyt Trivselsråd – de tiltag skal hjælpe med at få gang i den kulturændring, der er behov for.
- Det kommende Trivselsråd skal undersøge, hvilke strukturer, kulturer og vilkår vores børn og unge møder i undervisningssystemet i dag, og hvordan det udfordrer deres trivsel. I den sammenhæng vil der også være fokus på præcis denne problemstilling.
- Ift. anbefalingen om, at læreruddannelsen skal indeholde viden om kønsidentiteter og seksuelle orienteringer, så kan jeg oplyse, at der i dag findes et frivilligt kursus på læreruddannelsen, som har fokus på bl.a. seksualundervisning,

som ligestillingsministeren også var inde på. Men evalueringen af læreruddannelsen viste, at kun 21 pct. af lærerstuderende i 2018 havde deltaget i det frivillige kursus. Jeg synes, at det er lidt sjovt, at der står *kun*. Jeg var selv med til at få det indført i sin tid, og der troede vi egentlig, at frivilligheden ville betyde, at det var en meget mindre procentandel. I dag siger vi ”kun”. Dengang vi etablerede det, ville man sige, at 21 pct. var ret godt gået. Det viser heldigvis, at historien udvikler sig, og jeg er rigtig glad for at sige ”kun”, fordi vi vil gerne have det endnu højere op.

- Regeringen igangsatte i 2020 et udviklingsarbejde af læreruddannelsen. Det er naturligt, at vi i regi af udviklingsarbejdet samt i læreruddannelsesforligskredsen drøfter, hvordan f.eks. kønsidentitet og seksuelle orientering skal få plads i uddannelsen.
- Herudover har regeringen generelt iværksat forskellige initiativer, som understøtter børn og unges trivsel generelt. Det drejer sig blandt andet om at tilføre flere midler til skolen, have fokus på trivsel under corona-pandemien mv.
- Den overordnede målsætning med de igangsatte initiativer er at styrke de fællesskaber, som vores børn og unge indgår i hver dag og sikre, at der er viden og kompetencer, og børnene har en følelse af, at der er voksne, som de kan række ud efter og kan spotte problemer og gribe de børn og unge, der har det svært. Skolen skal være et sted, hvor alle kan være sig selv, og man er bedst sig selv, når man er en del af et fællesskab, der kan rumme alle forskellighederne

5. Afrunding

- Tak for ordet.